1839. No. 88.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, den 1 NOVEMBER.

Burgemeester en Wethouders der stad *Assen* brengen, bij deze, ten gevolge van het besluit van Mijnheer den Gouverneur van den 16 dezer, nr. 3, ter kennisse der Ingezetenen, dat het Z. M. behaagd heeft, bij besluit van den 4den te voren nr. 98, te bepalen:

I. Dat de Tweede Algemeene Tienjarige Volkstelling zal worden aangevangen op den 18 November aanstaande en vóór den 31 December daaraanvolgende zal moeten afgeloopen zijn, en

II. Dat dezelve zal geschieden met inachtneming der bepalingen en voorschriften, goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 3 September 1829, (*Staatsblad* nr. 62);

Dat, vermits jaarlijks de Volkstelling binnen deze gemeente sints 1830 naar die voorschriften heeft plaats gehad, de invullings-biljetten naar het bestaande bevolkings-register zullen worden opgemaakt, en den Ingezetenen van wege het Stedelijk Bestuur, door iemand, harentwege daartoe gelast, zullen worden aangeboden; met uitnoodiging om de in hunne gezinnen voorgevallene veranderingen optegeven, ten einde in de biljetten te worden overgenomen, om daarna door het hoofd des gezins te worden geteekend.

En zal deze worden afgelezen en aangeslagen.

Assen, *den 30 September 1839.*

Burgemeester en Wethouders voorn.,

H. J. OOSTING,

Van wege Dezelven, HEINSMA.

'S GRAVENHAGE, den 27 October.

Z. M. heeft aan de heeren *Hope en Comp.*, Bankiers te Amsterdam, vergund, voor rekening van de Bank der Vereenigde Staten van Amerika en Philadelphia, bij wijze van beleening, eene geldopneming van tien millioen guldens te openen, en daarvoor uit te geven 10,000 obligatien, ieder à *f* 1000, en ieder voorzien van tien halfjarige coupons van interest.

— Men schrijft uit Amsterdam: Dezer dagen heeft de eerste klasse van het Instituut hare openbare vergadering gehouden. Uit het verslag is, onder anderen, gebleken, dat ofschoon de putboring, op de Nieuwe Markt te Amsterdam, met behulp van koperen buizen, tot op eene diepte van 150 ellen is voorgezet, men echter geen water van eene voldoende helderheid heeft kunnen erlangen.

— Door de belanghebbenden zijn geligt, onder andere, de volgende door Z.M. verleende Octrooijen, als: een in dato 24 Augustus 1839, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *L. Backer* te Oosterbeek, op de uitvinding der bereiding van een drank, waaraan hij den naam heeft gegeven van *Koningsbier*; een, in dato 31 Augustus 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af den 14 December 1837, aan *A. Isaac* te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *W. W. Willink jr.* te Amsterdam, op de invoering van eene wijze om onbebouwde en onvruchtbare gronden vruchtbaar te maken; een, in dato 14 September 1839, voor den tijd van tien jaren, van af den 11 Mei 1839, verleend aan *A. B. Manoboy* te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck* te Amsterdam, op de invoering eener handelwijze om uit de stengels van het kool- en raapzaad eene zelfstandigheid te trekken, geschikt tot de vervaardiging van papier en carton.

— Den 28 October. Heden heeft de Tweede Kamer der S.G. eene langdurige bijeenkomst met geslotene deuren gehouden, waarin beraadslaagd is over het adres van antwoord. Naar men verneemt, is dat adres aangenomen en verzonden naar de Eerste Kamer. Hetzelve zal waarschijnlijk woensdag den Koning kunnen aangeboden worden.

— Z. K. H. Prins *Alexander* is heden morgen, van zijne reis naar Rusland, Polen, enz., hier teruggekomen.

— Uit den algemeenen staat van de openbare inkomsten, over de 4 laatste maanden van 1838 en de 8 eerste van 1839, blijkt, dat in het geheel is geraamd eene opbrengst van *f* 45,635,457, en dat indedaad is opgebragt *f* 46,049,999, en dat dus meer is opgebragt dan was berekend geworden *f* 414,542.

— Bij het aan de Tweede Kamer der Staten Generaal ingediende ontwerp van Staatsbegrooting voor den jare

1840 zijn voorgesteld de volgende opcenten op de belastingen. *a.* Acht opcenten op de grondbelasting, daaronder begrepen twee opcenten, welke, naar aanleiding van de tweede zinsnede van art. 15 der wet van den 12den Julij 1821 (*Staatsblad No. 9*), voor de gemeenten hebben kunnen geheven worden, en die ten behoeve van het Rijk zullen worden betaald; *b.* Vijf opcenten op het personeel; *c.* Vijf opcenten op het patentregt; zullende de opcenten op het personeel en het patentregt geheven worden over het geheele belastingjaar, eindigende den laatsten April 1841. *d.* Vijfentwintig opcenten op de accijnsen op de suiker, den wijn, het binnenlandsch gedisteleerd, het buitenlandsch gedisteleerd en het geslagt, benevens op het collectief zegel daartoe behoorende en op de vervoerbiljetten voor alle de accijnsen; *e.* Vijf opcenten op de accijnsen op het zout, de zeep, de bieren en azijnen, de turf en de steenkolen, alsmede op het collectief zegel daartoe behoorende; *f.* Vijf en twintig opcenten op de regten van zegel en successie; *g.* Tien opcenten op het regt van registratie-, de griffie- en hypotheek-regten.

— Naar men verzekert, heeft Z. M. dezer dagen een besluit genomen, waarbij aan de vrijwilligers, die sedert de Belgische onlusten de Nederlandsche krijgsmagt hebben versterkt en tot den tijd van hun ontslag in dienst gebleven zijn, eene buitengewone gratificatie is toegekend. Dezelve zou, naar men zegt, beloopen voor de onder-officieren ieder van *f* 50 en voor de korporaals en onderhebbende manschappen ieder van *f* 20.

— Z. M. de Koning heeft, naar men verneemt, het Bewind der Koningin van Spanje erkend, en de voormalige betrekkingen tusschen de beide Staten zijn hersteld. Zr. Ms. gevolmagtigd Minister te Londen, jonkh. *Dedel*, moet, op last van den Koning, aan den Spaanschen Gezant aldaar de bovengenoemde erkenning officiëel aangekondigd hebben, en de ridder *de Bazo* zou eerlang tot zaakgelastigde van H.M. de Koningin van Spanje bij dit Hof worden benoemd.

— Sedert eenige dagen bevinden zich op de tentoonstelling eenige geschilderde glazen, vervaardigd door jonkh. *J. J. van Rijckevorsel*, wonende in deze residentie. Deze glazen zijn zoo geheel in den staat onzer oude meesters, en munten zoozeer uit door helderheid en levendigheid van kleuren, dat zij, naar het oordeel van deskundigen, verre overtreffen de overige ten toon gestelde kunstwerken van die soort, uit Duitschland herwaarts gezonden. Bovendien bezitten zij de verdienste, hetgeen de hoofdzaak in het glasschilderen is, dat de kleuren echt standhoudende zijn.

— Te Maastricht beklaagt men zich over belemmeringen van de Belgische zijde, nopens de vaart op het kanaal naar 's Hertogenbosch, welke tot gelijke maatregelen van de zijde der Nederlanders aanleiding hebben gegeven.

BRUSSEL, den 27 October.

De verschillende partijen arbeiden thans, om bij de verkiezingen voor de Gemeente-Besturen de bovenhand te bekomen, of te behouden. In Gend schijnt dit de anti-revolutionnairen gemakkelijk te zullen vallen. In Luik hebben de liberalen, van verschillende kleuren, zich tegen de Bewindslieden en de geestelijkheid vereenigd. — De laatstgenoemde partij zet haren strijd tegen de vrijmetselaren heftig voort. Haar voornaamste orgaan heeft onlangs de namen en betrekkingen bekend gemaakt van 289 personen, welke tot eene der Brusselsche loges behooren.

FRANKFORT, den 25 October.

— Men meldt, dat eene reis van den heer *v. Scherff* naar Berlijn in verband staat met onderhandelingen omtrent de aansluiting van het aan Nederland verblevene gedeelte van het Groothertogdom Luxemburg aan de groote Duitsche tolvereeniging, en dat die aansluiting reeds spoedig te verwachten is.

— Van wege de centrale Bonds-commissie is dezer dagen alhier ter stede in het licht gegeven eene »*Opgave der hoofdresultaten van het onderzoek wegens de revolutionnaire zamenspanningen van den jongsten tijd in Duitschland.*" Dit geschrift, hetwelk door den Voorzitter van genoemde commissie, den heer *v. Wagemann*, is onderteekend, verspreidt veel licht over den zamenhang en de strekking der menigvuldige genootschappen en woelingen, die zich in de laatste 10 jaren in Duitschland, als een gevolg der Fransche Julij-revolutie van 1830, vertoond hebben.

— De Russische Grootvorst Troonopvolger is den 17 dezer weder in het residentieslot Zarskoje-Selo, nabij St. Petersburg, teruggekomen. Omtrent de ongesteldheid van Z. K. H. wordt niets naders gemeld. Een berigt uit Bessarabie van den 10 October behelst het volgende: De krijgstoerustingen in het zuiden van Rusland duren voort. De nu geëindigde zamenstelling van een mobiel armee-corps van 50,000 man in en om Sebastopol is geen geheim meer. De vloot en een aantal transportschepen zijn gereed, om die troepen oogenblikkelijk aan boord te nemen en naar de k der Zwarte-zee te voeren.

— Den 26 October. Uit Konstantinopel zijn hier berigten van den 9den dezer ontvangen, welke echter niets naders omtrent de staatkundige aangelegenheden behelzen.

PARIJS, den 24 October.

Gisteren is bevel gegeven tot het in vrijheid stellen van 57 personen, die nog ter zake van de onlusten van Mei j.l. gevangen werden gehouden. Er moeten nu nog 110 van die gevangenen overig zijn; doch men verwacht, dat slechts omstreeks 20 voor het geregtshof der Pairs gebragt zullen worden.

— Den 26 October. De Koning is heden ochtend op de Tuillerien aangekomen. Zr. Ms. rijtuig werd

begeleid door een detachement huzaren. De politie hield reeds vroeg des morgens een waakzaam oog op de personen, die zich in den omtrek van het Kasteel aan den kant der Kaai ophielden.

— De Commissie voor de ijzeren spoorwegen, die de Minister van Publieke Werken aangesteld heeft, kwijt zich ijverig van hare taak, en zou reeds twee zeer belangrijke punten hebben beslist, vooreerst, dat de spoorwegen door den Staat, door middel van bijzondere maatschappijen, behooren aangelegd te worden; en ten tweede, dat de Staat die maatschappijen moet ondersteunen, door het waarborgen van een *minimum* voor den interest harer leeningen. Men verhaalt, dat het Ministerie gaarne zou zien, dat men aan de Regering het maken van de spoorlinie van Parijs naar Brussel overliet, zelfs in geval zich maatschappijen opdeden om dat werk ten uitvoer te brengen.

— Dezer dagen liep het gerucht, dat de Fransche Regering paspoorten aan D. *Carlos* had afgegeven, doch zulks is van hoogerhand tegengesproken. Het schijnt, dat D. *Carlos* genoodzaakt zal zijn te Bourges te blijven, tot dat de vrede in Spanje geheel hersteld zal zijn.

Men spreekt thans, zoo hier als in Engeland, met veel lof, van aldaar genomene proeven, om ijzeren wegen langs vaarten en kanalen aanteleggen, ten einde volks- en vrachtschuiten met eene vermeerderde snelheid, en zonder een al te schadelijken golfslag, met stoomwagens voorttetrekken.

— De generaal *Espartero* stond den 12den te Munieza. Op *Cabrera* is thans de hoop der Fransche en Spaansche legitimisten gevestigd. Zij verzekeren, dat hij het land rondom zijne wapenplaatsen, in eene uitgebreidheid van vijf uren, genoegzaam geheel verwoest; dat hij de wegen onbruikbaar heeft gemaakt, en de bergpassen ontoegankelijk voor wagens en geschut, en dat hij daarentegen de wapenplaatsen zelve voor den tijd van een jaar van leeftogt heeft voorzien, en daarbij van eene bezetting, op welker trouw en volharding hij meent te kunnen staat maken; dat hij voor het overige een deel zijner manschappen onder zijne eigene bevelen heeft gehouden, om met dezelve, op zekeren afstand van die wapenplaatsen, strooptogten te ondernemen, en alzoo den 14den, met 7 battaillons, te Canete moet zijn geweest.

— Men heeft berigten uit Konstantinopel van den 7den. Het aanstaand vertrek van den Admiraal *Roussin* was aldaar bekend, en had een ongunstigen indruk gemaakt bij het Corps diplomatique daar ter stede. Het was er steeds rustig, maar volgens den Franschen berigtgever, behoefde er weinig te gebeuren, om die rust te verstoren.

— Eene bijeenkomst van de Italiaansche natuurkundigen is dezer dagen in Pisa geopend. Het Pausselijk bewind heeft alles, wat mogelijk was, in het werk gesteld, om de bijeenkomst van dit wetenschappelijk congres te verhinderen, doch heeft alleen weerklank in Napels gevonden. Uit al de verdere oorden van Italie hebben zich geleerden naar Pisa begeven, en het heeft in het noorden van dat land een gunstigen indruk gemaakt, dat de Oostenrijksche en Sardinische Regeringen in deze aangelegenheid niet met het Pausselijk bewind hebben ingestemd.

— Den 27 October. Men leest in het ochtendblad der Bewindslieden berigten uit Toulon van den 22sten, waarin voorkomt, dat M. de Gravin *d'Oultremont* den 21sten aldaar was aangekomen en de reis naar Napels had vervolgd.

LONDEN, den 25 October

Het gerucht omtrent de echtverbindtenis van H.M. de Koningin met Prins *Albert van Saksen Coburg*, die zich bij voortduring ten Hove ophoudt, wint meer en meer veld, en in de nieuwsbladen wordt nu, zonder tegenspraak, gemeld, dat het huwelijk in de aanstaande Parlements-zitting aangekondigd en waarschijnlijk in de maand Maart of April voltrokken zal worden.

ASSEN, den 31 October.

Te Koevorden zijn, naar men verneemt, ll. dingsdag avond drie huizen in de Kerkstraat afgebrand; de oorzaak is onbekend; een derzelve was slechts voor brandschade verwaarborgd; geen menschen of levendige have zijn daarbij omgekomen.

WENSCHEN.

De Kadastrale opmetingen, in 1834 ten einde gebragt, hebben dit resultaat geleverd, dat onze Provincie groot is 264375 bunders, en dat daarvan 118123 bunders heideveld en 57762 bunders veenen zijn, dat dus 175885 bunders, dat is bijna zeven-tiende deelen van den bodem van ons gewest, nog onbebouwd zijn. Van deze massa zijn in het jaar 1837 slechts nagenoeg 65 bunders ontgonnen, onder welke opgave echter niet begrepen zijn de gronden, welke in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid in dat jaar zijn aangemaakt. Het verslag aan onze Provinciale Staten onlangs gedaan, vermeldt, dat behalve in de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, waar ruim 100 bunders heideveld tot cultuur zijn gebragt, de ontginning van woeste gronden gedurende 1838 geen bijzonderen vooruitgang gemaakt heeft, maar zich hoofdzakelijk bepaalt tot ondergronden en zoogenaamd natuurlijk groenland, en dat de onverdeelde marktegronden, aan 121 marktgenootschappen toebehoorende, te zamen nog eene oppervlakte beslaan van 115271 bunders. Waarlijk, het gaat wel langs den langen weg. Op die wijze voortgaande, zou men ongeveer 2000 jaren noodig hebben, om tot het doel te geraken, en wie weet, misschien zou het einde der wereldsche dingen ons, eer wij aan het eind gekomen waren, overvallen. Bijna de helft van den bodem is dus mandeelig, is grond, die aan velen toekomt en door niemand behartigd kan worden. De grondregel bij de zaken der Marktgenootschappen schijnt te zijn: »elk voor zich zelf en God voor allen;" en waarlijk, zoo God zijne goedertierenheid niet zoo verre uitstrekte van ook over de ondankbaar verwaarloosde marktegronden regen en zonnestralen en koesterende warmte en levendmakende lucht uittezenden, zij zouden geheel niets opleveren en onvruchtbaarder zijn dan het strand der zee. En dit, terwijl de wet elk een den weg openstelt, om mandeelige eigendommen te scheiden, terwijl eene wet, door de zorg des Bestuurs onlangs

tot aller kennis gebragt, de wijze van schelling opgeeft en vergemakkelijkt! De Maatschappij van Weldadigheid is het, die nog het meest tot de ontginning bijdraagt, en wij kunnen ons niet weerhouden, hier uitteweiden ten lof dier Maatschappij. Dit is niet overbodig, daar hare voortreffelijkheid onder ons niet genoeg opgemerkt schijnt te worden. Waaruit toch anders te verklaren, dat de ondersteuning en de geldelijke bijdragen uit onze Provincie, waar eene edele geestdrift heerscht voor al wat goed en voortreffelijk is, allengs afgenomen zijn? Wij willen hier niet spreken van het regtstreeksche nut, dat de Maatschappij uitwerkt, door den toestand van verarmde en zedelijk verachterde landgenooten te verbeteren; maar van het zijdelingsche nut, dat zij bijzonder voor Drenthe heeft. Wij bedoelen den invloed op den gewestelijken landbouw en nijverheid. Zij heeft de eerste weverij van witte katoenen stoffen in onze Provincie opgerigt, en aanmoediging en voorbeeld gegeven tot het aanleggen alhier van meer zoodanige fabrieken voor partikuliere rekening, zij is volgens het laatst verslag van H.H. Gedeputeerden, thans bezig met de oprigting, te Veenhuizen, van eene mechanische katoenspinnerij, de eerste inrigting van dien aard in Drenthe, welke goede uitkomsten opleverende, zonder twijfel aanleiding zal geven tot het ontstaan van andere soortgelijke inrigtingen. Zij is in de laatste jaren ijverig werkzaam geweest ter ontginning van gronden en hiertoe heeft zij verscheidene nieuwe methoden beproefd, bijzonder ter vinding van overvloediger en gemakkelijker te verkrijgen meststoffen; deze proeven hebben veel goeds geleerd, en mogten zij al minder voordeelige uitkomsten hebben opgeleverd, dit is toch de wel moeijelijke en lange, maar eenige weg, om tot verbeteringen te geraken. » Ter ontginning van onbebouwde gronden," schrijft *van der Aa* in zijn *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, Algemeen overzigt* p. 77, » dragen vooral de bemoeijingen der Maatschappij van Weldadigheid veel bij, zoodat men, ten gevolge van de door die Maatschappij aangewende pogingen, thans aan de grensscheiding tusschen Vriesland, Drenthe en Overijssel, waar men vroeger niet dan valen heidegrond zag, eene strook lands van eenige uren gaans in bouwland herschapen en met bouwmanswoningen bezet vindt." Het beproeven van nieuwe gewassen, waarvan de Maatschappij veel werk maakt, kan vooral voor Drenthe heilzaam worden, waar de landbouw nog tot een gering getal gewassen bepaald is, en dus meer gevaar loopt van volslagen te mislukken. De landbouwer herinnert zich nog de ongunstige jaren 1828, 1829 en 1830, toen het vochtig en guur weder, dat in andere Provincien veel afbreuk deed, maar toch bij de grootere verscheidenheid van de daar verbouwd wordende gewassen, op sommige derzelve goed werkte, hier veelmeer deed mislukken. De stichtingen der Maatschappij van Weldadigheid, zijn voor Drenthe inrigtingen, waarin de nieuwe handelwijzen, die de *theoretici* uitvinden en aanbevelen, op de proef gesteld worden, en het proefhoudende aan de ingezetenen bekend gemaakt en door de uitkomsten zelve aangeprezen wordt. [*Het vervolg hierna*].

De *Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Drenthe* brengt hier mede ter kennisse van belanghebbenden, dat zij zal vergaderen op *dingsdag den vijfden November aanstaande*, in een der localen van het Landshuis te Assen. Diegene, welke verlangen alsdan te worden toegelaten tot het Examen in de Heel-, Verlos- of Artzenijmengkunde zullen zich, met overlegging der vereischte bewijsstukken, ten minsten veertien dagen vóór dien tijd, moeten vervoegen aan den President dezer Commissie, den heer med. chir. et art. obstetr. Dr. *G. H. Amshoff*, te Hoogeveen.

Namens de Commissie voorn.,
P. E. PRUISSEN, *Secretaris.*

De Heer *E. Suermondt* te Rotterdam zal op een' nader te bepalen dag, in de maand Januarij aanstaande, te Smilde in de *VEENHOOP*, ten overstaan van den Notaris Mr. *M. Schukking* te Assen residerende, ter verkoop aanbieden:

I. TWINTIG HALVE VEENPLAATSEN met derzelver vooraffen en ondergrond, ieder nagenoeg 4 2/3de BUNDERS, gelegen te Smilde in het 4de BLOK, aan den Noord-westkant der hoofdvaart, achter de dwarsvaart tusschen de Grietmans- en de Meesterswijk, zijnde de plaatsen No. 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 en 37, kadastraal bekend onder Sectie J, No. 239, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255 en 258.

II. EEN PERCEEL BOVENVEEN zonder ondergrond groot ½ BUNDER te Smilde, op de VEENPLAATS No. 12, aan den Noord-westkant van de hoofdvaart, kadastraal bekend in Sectie J, No. 164 en 165.

III. EEN DITO PERCEEL BOVENVEEN, zonder ondergrond te Smilde, groot ½ BUNDER, op de VEENPLAATS No. 13, aan den Noordwestkant van de hoofdvaart, kadastraal bekend in Sectie J, No. 167 en 168.

Ter bekoming van inlichting kan men zich vervoegen bij den Veenbaas *Bauke Jonker* te Smilde.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De Schuldeischers van *Samuel Samson Moeijon*, woonachtig te Odoorn, die bij vonnis der Arrondissements Regtbank te Assen, van den vijfden September 1800 negen-en-dertig, is verklaard in staat van faillissement, worden door den Curator opgeroepen, om in persoon of bij gemagtigden te verschijnen in de bijeenkomst, welke op dingsdag den tienden December 1839, des voordemiddags te tien uren, onder voorzitting van den Regter-Commissaris, den heer Mr. *Wouter Goedkoop* zal gehouden worden in de audientie-zaal van gemelde Regtbank, ten einde alsdan hunne schuldvorderingen, ter verificatie aan te bieden.

Assen den 31 October 1839.

De Curator,
Mr. J. OOSTING.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 29 October.

Werk. Schuld 2½ pct.	51¼ a 51⅜	Kansbiljetten . . .	24 a 24¼
Dito 5 pc.	98¾ a 99¼	Amort. Syndicaat	92¼ a 92⅜

Te ASSEN, *bij* C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*